

 NIVEL
bibliotheek
drieharingstraat 26
postbus 1568
3500 bn utrecht
telefoon: 030 319946

DE TIJD TUSSEN ARTSEXAMEN EN
START VAN DE HUISARTSENOPLEIDING

MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID EN
MILIEUHYGIËNE

Maart, 1980

P.P. Groenewegen

DE TIJD TUSSEN ARTSEXAMEN EN HUISARTSENOPLEIDING

In zijn brief van 29 februari 1980 (Dg Vgz/GB0 no 106421) heeft de Directeur Gezondheidszorg Beroepen en Opleidingen van het Ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne gevraagd naar gegevens omtrent de wachttijden van arts-assistenten tussen het artsexamen en de start van de huisartsenopleiding.

De gevraagde gegevens betreffen:

- . de tijd, verlopen tussen het artsexamen en het begin van de huisartsenopleiding
- . per cohort van jaar van afstuderen
- . per geslacht
- . per leeftijd
- . per universiteit, waar het artsexamen is afgelegd
- . per universitair huisartseninstituut, waar de huisartsenopleiding plaatsvindt.

Het Nederlands Huisartsen Instituut beschikt over deze gegevens in de registratie van adspirant-huisartsen. Doelstelling van dit registratiesysteem is onder andere materiaal te leveren ten behoeve van planning van mankracht in de eerste lijns gezondheidszorg.

De gegevens worden verkregen via de Huisarts Registratie Commissie en de huisartsenopleidingen.

De hierna gepresenteerde overzichten hebben betrekking op de arts-assistenten die vanaf 1973 (de officiële start van de huisartsenopleiding aan de Rijksuniversiteit te Utrecht) tot en met 1978 aan de opleiding begonnen zijn. Over de arts-assistenten die een experimentele opleiding gevolgd hebben, zijn ons geen gegevens bekend.

De gegevens van degenen die in 1979 de opleiding gestart zijn, zijn tot onze spijt nog niet in het computersysteem ingevoerd en daardoor niet op een zo korte termijn verwerkbaar.

In onderstaande tabel is weergegeven hoeveel tijd er verlopen is tussen arts-examen en begin van de opleiding.

Tabel 1. Hoeveelheid tijd die verlopen is tussen arts-examen en begin van de opleiding

<u>hoeveelheid tijd</u>	<u>frequentie absoluut in procenten</u>	
0 - 1 maand	434	22.3 %
1 - 2 maanden	279	14.3 %
2 - 3 maanden	412	21.1 %
3 - 4 maanden	214	11.0 %
4 - 5 maanden	165	8.5 %
5 - 6 maanden	118	6.1 %
6 - 12 maanden	195	10.0 %
12 - 24 maanden	102	5.2 %
24 - 36 maanden	23	1.2 %
meer dan 36 maanden	6	0.3 %
totaal	1948	100 %

Voor 58 % van de bijna 2000 arts-assistenten die in de periode van 1973 tot en met 1978 aan de huisartsenopleiding begonnen zijn, is er niet meer dan drie maanden verlopen tussen arts-examen en begin van de opleiding.

Gemiddeld is er ruim $4 \frac{1}{2}$ maand verlopen. Dit gemiddelde wordt uiteraard wat omhoog getrokken door de zes personen voor wie meer dan drie jaar verlopen is tussen artsexamen en begin van de opleiding.

Tabel 2. Gemiddeld aantal maanden verlopen tussen artsexamen en start van huisartsenopleiding naar jaar van artsexamen

<u>jaar van artsexamen</u>	<u>gemiddeld aantal maanden</u>	<u>aantal arts-assistenten</u>
1973 of eerder	8.9	51
1974	3.6	258
1975	4.5	425
1976	4.9	500
1977	4.8	478
1978	3.6	236

Als de twee personen die vóór 1973 al artsexamen gedaan hebben even weggelaten worden, dan wordt het gemiddelde voor degenen die in 1973 artsexamen gedaan hebben 4.6 maanden.

De gemiddelde 'wachtijd'* neemt voor de cohorten 1974 tot 1977 toe. Dat de wachtijd voor het cohort 1978 lager ligt, wordt veroorzaakt door het feit dat dat cohort nog niet volledig is; iedereen die - om wat voor reden ook - pas vanaf 1 januari 1979 op de huisartsenopleiding komt, is nog niet in het databestand opgenomen.

<u>geslacht</u>	<u>gemiddelde wachtijd</u>	<u>aantal arts-assistenten*</u>
mannen	4.3	1538
vrouwen	5.0	405

In deze tabel zijn twee personen die vóór 1973 al artsexamen gedaan hebben weggelaten om vertekening van de gemiddelden te voorkomen. Het verschil in de gemiddelde wachtijd voor mannen en vrouwen is slechts gering.

* De term 'wachtijd' wordt hier uitsluitend gebruikt als een verkorte schrijfwijze voor 'tijd verlopen tussen artsexamen en begin van de huisartsenopleiding'.

* De aantallen wijken soms iets af van het in tabel 1 genoemde aantal van 1948 doordat van sommige personen de gegevens niet volledig zijn.

<u>leeftijd</u>	<u>gemiddelde wachttijd</u>	<u>aantal arts-assistenten*</u>
25 jaar of jonger	5.0	524
26 jaar	4.8	447
27 jaar	4.5	363
28 jaar en 29 jaar	4.4	393
30 jaar en ouder	3.7	215

De gemiddelde wachttijd hangt duidelijk samen met de leeftijd ten tijde van het artsexamen. Waarschijnlijk speelt hier het moment waarop men de militaire dienstplicht vervult, een rol. Binnen de cohorten van jaar van artsexamen is in grote lijnen deze zelfde relatie tussen leeftijd en wachttijd waar te nemen.

<u>universiteit van artsexamen</u>	<u>gemiddelde wachttijd</u>	<u>aantal arts-assistenten</u>
R.U. Groningen	5.2	336
V.U. Amsterdam	3.5	314
G.U. Amsterdam	4.5	218
R.U. Leiden	3.9	171
E.U. Rotterdam	3.7	227
R.U. Utrecht	5.2	468
K.U. Nijmegen	5.3	211

Het hoogst is de gemiddelde wachttijd voor degenen die in Nijmegen, Groningen en Utrecht het artsexamen gedaan hebben

* De aantallen wijken soms iets af van het in tabel 1 genoemde aantal van 1948 doordat van sommige personen de gegevens niet volledig zijn.

Tabel 6. Gemiddelde wachttijd in maanden naar
universitair huisartseninstituut

<u>Universitair huisartseninstituut</u>	<u>gemiddelde wachttijd</u>	<u>aantal arts- assistenten</u>
R.U. Groningen	5.1	329
V.U. Amsterdam	3.0	300
G.U. Amsterdam	4.5	198
R.U. Leiden	3.9	173
E.U. Rotterdam	3.8	251
R.U. Utrecht	5.6	405
K.U. Nijmegen	5.9	224
R.U. Limburg	3.7	67

In grote lijnen is het beeld hetzelfde als bij de uitsplitsing naar universiteit van artsexamen. De gemiddelde wachttijd van degenen die hun opleiding gevolgd hebben aan het huisartseninstituut van de V.U. is slechts drie maanden, terwijl die voor degenen die de opleiding in Nijmegen gevolgd hebben bijna zes maanden is.

In de volgende tabel is dit nog eens per cohort bekeken.

Waar het aantal arts-assistenten in een categorie beneden de tien is, is afgezien van de berekening van de gemiddelde wachttijd.

Tabel 7. Gemiddelde wachttijd in maanden naar jaar
van artsexamen en universitair huisartseninstituut

<u>Universitair huisartseninstituut</u>	<u>gemiddelde wachttijd</u>					
	<u>1973</u>	<u>1974</u>	<u>1975</u>	<u>1976</u>	<u>1977</u>	<u>1978</u>
R.U. Groningen		5.2	4.5	6.7	5.2	3.4
V.U. Amsterdam	*	2.8	2.6	2.8	3.2	3.8
G.U. Amsterdam		*	4.5	4.8	4.9	2.0
R.U. Leiden		*	*	3.4	4.1	2.9
E.U. Rotterdam		2.6	4.2	4.1	3.9	3.4
R.U. Utrecht	4.5	3.5	5.7	6.8	6.0	4.0
K.U. Nijmegen	*	3.8	4.6	4.8	6.4	6.3
R.U. Limburg		*	2.5	5.4	3.9	2.3

* Geen gemiddelde berekend wegens te klein aantal

De wachttijden bij het huisartseninstituut van de V.U. zijn voor alle cohorten laag, terwijl die aan het Groningse huisartseninstituut over het algemeen hoog zijn.

De wachttijden voor de Utrechtse en Nijmeegse opleidingen vertonen een stijgende lijn.

In de volgende tabel is de wachttijd weergegeven uitgesplitst naar jaar waarin men aan de opleiding is begonnen (dus niet naar de cohorten van jaar van arts-examen).

Tabel 8. Gemiddelde wachttijd in maanden naar jaar waarin de opleiding gestart is

Jaar waarin opleiding is gestart	gemiddelde wachttijd	aantal arts-assistenten
1973	0.9	31
1974	1.7	177
1975	2.9	341
1976	3.9	470
1977	5.2	495
1978	7.0	430

Bekeken vanuit het jaar waarin men met de opleiding begonnen is, is er een sterke stijging van de gemiddelde wachttijd te constateren. De uitsplitsing naar universitair huisartseninstituut en jaar waarin de opleiding gestart is, is in de volgende tabel weergegeven.

Tabel 9. Gemiddelde wachttijd in maanden naar jaar waarin de opleiding gestart is en universitair huisartseninstituut

Universitair huisartseninstituut	jaar waarin de opleiding gestart is					
	1973	1974	1975	1976	1977	1978
R.U. Groningen		1.1	3.1	4.8	6.0	7.4
V.U. Amsterdam		1.7	2.6	3.1	3.1	4.1
G.U. Amsterdam		*	2.3	3.6	5.4	6.8
R.U. Leiden		*	*	2.3	3.9	5.3
E.U. Rotterdam		1.4	2.2	3.5	4.7	4.7
R.U. Utrecht	0.9	2.0	3.4	6.3	7.4	11.8
K.U. Nijmegen		*	4.0	2.7	5.3	10.2
R.U. Limburg		*	2.2	3.1	3.8	6.9

Uit deze tabel komt duidelijk naar voren dat degenen die in een later jaar met de opleiding begonnen zijn langere wachttijden hebben gehad. Degenen die in 1978 in Utrecht en Nijmegen aan hun opleiding begonnen hadden al bijna een jaar voor het begin van de opleiding hun artsexamen gedaan.

* Geen gemiddelde berekend wegens te klein aantal

**

